

Uddannelse og forskning i Facilities Management på Danmarks Tekniske Universitet

Jensen, Per Anker

Published in:
Facilities

Publication date:
2008

Document Version
Early version, also known as pre-print

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Jensen, P. A. (2008). Uddannelse og forskning i Facilities Management på Danmarks Tekniske Universitet. *Facilities*, (2).

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Artikel til Facilities

Uddannelse og forskning i Facilities Management på Danmarks Tekniske Universitet

Per Anker Jensen

Lektor, Civilingeniør, PhD, MBA

Leder af Center for Facilities Management – Realdania Forskning

DTU Management

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) varetager uddannelse af ingeniører på bachelor- og masterniveau samt forskning og innovation. Det bygningsorienterede institut DTU Byg besluttede i sin strategi fra 2003 at prioritere Facilities Management (FM) som et nyt emne efter opfordringer fra eksterne erhvervsrepræsentanter i instituttets Advisory Board. Der er hidtil ingen andre universiteter i Danmark, der har taget FM op som et prioriteret emne. Prioriteringen førte i foråret 2005 til ansættelse af Per Anker Jensen som lektor med henblik på at opbygge FM indsatsen ved instituttets sektion for Planlægning og Ledelse af Byggeprocesser.

Undervisning i FM

Den første undervisning i FM omfattede et modul på en 2-årig videreuddannelse betegnet Master i Ledelse af Byggeri. FM-modulet gennemførtes første gang i foråret 2006, og i foråret 2008 gennemføres det for tredje gang. I efteråret 2006 startede undervisning i FM for ingeniørstuderende med et kursus for 25 studerende. I efteråret 2007 deltog 40 studerende i kurset, heraf ca. 1/3 udenlandske gæstestuderende, idet undervisningen på kandidatuddannelsen fra 2007 gennemføres på engelsk. Kurset anbefales gennemført sidst i studiet, men det kan dog også følges af bachelorstuderende. Kurset er opbygget i 2 dele, hvor den første del omhandler FM og byggeprocessen, hvor de studerende bl.a. gennemfører virksomhedsbesøg og udarbejder en gruppe rapport, og den anden del omhandler ledelse og værktøjer inden for FM og der afsluttes med aflevering af en individuel analyserapport over et selvvalgt emne inden for faget. Der gives individuelle karakterer i faget.

Center for Facilities Management – Realdania Forskning

Fra nytår er sektionen for Planlægning og Ledelse af Byggeprocesser blevet organisatorisk overflyttet til et nyt ledelsesinstitut betegnet DTU Management. Samtidig er der ved sektionen blevet etableret et "Center for Facilities Management" (CFM) med henblik på at styrke forskningen inden for dette relativt nye fagområde. Hidtil er der i Danmark kun i begrænset omfang gennemført forskning med fokus på FM. Dette sammen med en støt stigende interesse fra virksomhedernes side og en nyorientering af arbejdsfeltet er baggrunden for, at forskningscentret nu bliver oprettet. Centret er etableret med støtte fra den private danske fond Realdania over en 5-årig periode..

I forhold til den traditionelle byggetekniske indgangsvinkel til drift og vedligehold, hvor bygningerne er udgangspunktet, så er FM udtryk for et paradigmeskift, hvor der er fokus på at understøtte de aktiviteter, der skal foregå, og hvor bygninger ses som et middel til at skabe de optimale rammer for aktiviteterne. Centret lægger derfor vægt på at belyse sammenhænge mellem fysiske rammer og sociale aktiviteter. Dette sigter på det

overordnede plan mod at skabe ny erkendelse og viden, der kan bidrage til strategisk tænkning om ejendomme i relation visioner for organisationers udvikling. På det mere konkrete plan sigte det mod at skabe ny viden og indsigt, der kan bidrage til at udforme nye samt ændre og drive eksisterende bygninger, så de bedre tilgodeser brugernes behov på kort og lang sigt, samtidig med at de tilgodeser hensyn til driftsvenlighed og bæredygtighed.

Centret igangsætter fra starten 7 forskningsprojekter. Et projekt omhandler ledelse af arbejdspladser med fokus på, hvorledes indretningen af kontorarbejdspladser giver organisationer mulighed for både drift og udvikling. Et andet projekt fokuserer på, hvorledes udformningen af faciliteter kan bidrage til at skabe kreative miljøer. Et tredje projekter vedrører implementering af driftsviden i byggeriet. Emnerne for de øvrige projekter er bæredygtigt FM, IKT-baseret innovation i FM-leverancekæden, markedet for FM i Danmark og strategiske partnerskaber inden for FM.

CFM's organisation

CFM er et "nationalt forskningscenter uden mure". Det består af et netværk af forskere fra forskellige danske og internationale forskningsinstitutioner, men med et ledelsesmæssigt og administrativt centrum ved DTU Management. Som led i centret vil der blive uddannet en række PhD'er, og herunder ønskes samarbejde med interesserede virksomheder om erhvers-PhD'er. Der lægges i det hele taget vægt på et tæt samarbejde med virksomheder og erhvervsorganisationer inden for området, ligesom formidling til praksis og studerende vil have høj prioritet.

CFM ledes af lektor Per Anker Jensen. Den overordnede styring varetages af en centerkomité med institutdirektør Jacob Steen Møller, BYG-DTU som formand. Øvrige medlemmer er projektleder Lennie Clausen, Realdania, ejendomsdirektør Karen Mosbech, Københavns Kommune, divisionsdirektør Steffen Gøth, COWI, administrerende direktør Flemming Engelhardt, Datea og kontorchef Lasse Sundahl, Erhvervs- og Byggestyrelsen. Som rådgiver for centerkomitéen er etableret en videnskabelig komité bestående af professor Sire Hunnes Blakstad, NTNU, Trondheim og professor Jan Bröchner, Chalmers Tekniska Högskola, Göteborg.

Udover DTU medvirker fra starten følgende forskningsinstitutioner:

- Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet
- Center for Servicestudier, Roskilde Universitets Center
- Institut for Entreprenørskab og Relationsledelse, Syddansk Universitet
- Institut for Produktion og Erhvervsøkonomi, Copenhagen Business School
- Center for Industriel Arkitektur, Kunstakademiets Arkitektskole København

Endvidere har centret etableret samarbejde med bl.a. Teknologisk Institut, COWI og Rambøll Management, og der er løbende samarbejde med Dansk Facilities Management netværk.

Nærmere oplysninger om CFM kan fås ved henvendelse til centerleder Per Anker Jensen, DTU, tlf. +45 4525 1674, e-mail pje@byg.dtu.dk.